

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Marianny Reiffovej a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD., v právnej veci navrhovateľky **M. H.**, bytom v H., zastúpenej JUDr. I.N., advokátkou v H., proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o úrazovú rentu, o odvolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 27. marca 2009, č. k. 12 Sd 2/2009-33, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 27. marca 2009, č. k. 12 Sd 2/2009-33, **p o t v r d z u j e**.

Odporkyňa **je povinná** titulom náhrady trov konania zaplatiť navrhovateľke sumu 60,44 €, ako trovy právneho zastúpenia na účet právnej zástupkyne navrhovateľky JUDr. Novákovej do desať dní od doručenia rozsudku.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 27. marca 2009, č. k. 12 Sd 2/2009-33, zrušil rozhodnutie z 8. októbra 2008 číslo X., ktorým odporkyňa podľa § 272 ods. 1 až 3 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) nepriznala navrhovateľke úrazovú rentu od 1. januára 2004, lebo z § 272 ods. 1 zákona o sociálnom poistení vyvodila, že Sociálna poisťovňa preberala výplatu

plnení len v prípadoch, keď ich poskytovali alebo mali poskytovať priamo zamestnávateľa z ich zodpovednosti za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania, ktoré vznikli pred 26. novembrom 1993, a preto v zmysle zákona nepreberala výplatu plnení, ktoré boli poskytované zo zmluvného poistenia zodpovednosti zamestnávateľa za škodu, ktoré na tento účel zamestnávateľ uzatvoril s komerčnou poisťovňou.

Po preskúmaní predmetného rozhodnutia odporkyne ako aj postupu, ktorý tomuto rozhodnutiu predchádzal dospel krajský súd k záveru, že rozhodnutie nezodpovedá zákonu, lebo § 272 ods. 1 zákona o sociálnom poistení jednoznačne určuje, že odporkyňa od 1. januára 2004 preberá od zamestnávateľa výplatu plnení vyplývajúcich zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze. Poukázal tiež na to, že odporkyňa nezdôvodnila, na základe ktorých skutkových dôvodov nemá navrhovateľka nárok na úrazovú rentu pri chorobe z povolania, nesprávne odkázala navrhovateľku na občianskoprávne konanie, v ktorom si má vymáhať svoje nároky od A. – S. a. s. a napokon v prípade, ak odporkyňa namieta, že navrhovateľka nespĺňa zdravotné predpoklady pre vznik nároku na úrazovú rentu, bolo jej povinnosťou vykonať riadne dokazovanie posúdením zdravotného stavu navrhovateľky.

Vo včas podanom odvolaní žiadala, aby odvolací súd zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na nové rozhodnutie. Zdôraznila, že vzhľadom na dátum zistenia choroby z povolania u navrhovateľky (9. jún 1989) sa na nároky navrhovateľky nevzťahovalo zákonné poistenie zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania. Podľa jej názoru Sociálna poisťovňa prebrala od 1. januára 2004 v súvislosti s úrazovou rentou len tie plnenia, ktoré vyplácali priamo zamestnávateľa do 25. novembra 1993 a keďže v danom prípade vyplácala navrhovateľke náhradu za stratu na zárobku spôsobenú chorobou z povolania komerčná poisťovňa a nie priamo zamestnávateľ, nemohla od 1. januára 2004 uvedené plnenie prevziať.

Navrhovateľka vo svojom vyjadrení z 12. júna 2009 žiadala rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. Poukázala na to, že Sociálna poisťovňa nerešpektovala právny názor vyjadrený už v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. apríla 2008, č. k. 8Rks/10/2007, podľa ktorého subjektom povinným plniť zo zodpovednosti za škodu spôsobenú chorobou z povolania je zamestnávateľ, u ktorého navrhovateľka naposledy vykonávala prácu pred jej zistením.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 250s v spojení s § 246c Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu odporkyne nie je možné vyhovieť.

Podľa § 272 ods. 1 až 3 a ods. 7, 8 zákona o sociálnom poistení Sociálna poisťovňa od 1. januára 2004 preberá od zamestnávateľa výplatu plnení vyplývajúcich zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania, ktoré vznikli pred 26. novembrom 1993 a od zamestnávateľa, ktorý mal podľa osobitného predpisu postavenie štátneho orgánu, nároky vzniknuté pred 1. aprílom 2002 vyplývajúce zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania.

Nároky na výplatu plnení uvedených v odseku 1 sa posudzujú podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003. Ak nárok na výplatu týchto plnení trvá aj po 31. decembri 2003, poskytujú sa v sume, v akej patrili do 31. decembra 2003.

Náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a náhrada za stratu na dôchodku, ktoré sa vyplácali k 31. decembru 2003, a nárok na ich výplatu trvá aj po tomto dni, sa považujú od 1. januára 2004 za úrazovú rentu, a to v sume, v akej patrili do 31. decembra 2003. Na zvyšovanie úrazovej renty platí § 82 primerane.

Zamestnávateľ, ktorý vypláca plnenia vyplývajúce z jeho zodpovednosti za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania vzniknuté pred 26. novembrom 1993, a zamestnávateľ, ktorý mal podľa osobitného predpisu postavenie štátneho orgánu a ktorý vyplácal plnenia vyplývajúce z jeho zodpovednosti za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania vzniknuté pred 1. aprílom 2002, sú povinní najneskôr do 30. novembra 2003 písomne oznámiť príslušnej pobočke druh a výšku nimi vyplácaného plnenia.

Zamestnávatelia, od ktorých Sociálna poisťovňa prevezme výplatu plnení podľa odseku 1, sú povinní odovzdať príslušné písomné doklady preukazujúce nárok na vyplácané plnenia do 31. decembra 2003.

Zo spisov vyplýva, že navrhovateľka trpela chorobou z povolania, ktorá jej bola zistená 9. júna 1989. V dôsledku tejto choroby bola navrhovateľke 31. decembra 2003 vyplácaná náhrada za stratu na zárobku.

Pre rozhodnutie vo veci samej bolo potrebné vyriešiť otázku, či na povinnosť odporkyne podľa § 272 zákona o sociálnom poistení, prevziať vyplácanie tejto náhrady v podobe úrazovej renty vo výške, v akej sa vyplácala k 1. januáru 2004, mala vplyv tá skutočnosť, že náhradu za stratu na zárobku vyplácala navrhovateľke A. – S. a. s., právny nástupca Slovenskej poisťovne a. s., na základe poistnej zmluvy so zamestnávateľom a nie priamo zamestnávateľ VD M. H..

Odvolaací súd sa stotožňuje s právnym názorom krajského súdu, vyslovenom v napadnutom rozsudku, že na povinnosť odporkyne prevziať výplatu náhrady za stratu na zárobku od 1. januára 2004, ako úrazovej renty, nemôže mať vplyv skutočnosť, že do 31. decembra 2003 túto náhradu navrhovateľke vyplácala za jej zamestnávateľa Slovenská poisťovňa a. s., resp. jej právna nástupkyňa A. -S.

V tejto súvislosti poukazuje na doterajšiu súdnu prax, podľa ktorej aj keď na základe poistnej zmluvy uzavretej zamestnávateľom s poisťovňou uhrádzala škodu spôsobenú chorobou z povolania poisťovňa, subjektom povinným plniť zo zodpovednosti za škodu spôsobenú chorobou z povolania je zamestnávateľ, u ktorého navrhovateľka vykonávala naposledy prácu pred jej zistením v pracovnom pomere za podmienok, z ktorých vzniká choroba z povolania, ktorou bola postihnutá.

Od 1. januára 2004, t.j. od účinnosti zákona o sociálnom poistení sú všetky nároky na náhradu škody z pracovného úrazu alebo choroby z povolania, s výnimkou vecnej škody, upravené v tomto zákone (§ 199 až § 213 Zákonníka práce, ktorý túto problematiku upravoval bol zrušený k 1. januáru 2004), pričom nároku na náhradu straty na zárobku po skončení práceneschopnosti zodpovedá úrazová renta.

Z § 272 ods. 1 zákona o sociálnom poistení pritom vyplýva, že Sociálna poisťovňa od 1. januára 2004 preberá od zamestnávateľa výplatu plnení vyplývajúcich zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania, ktoré vznikli pred 26. novembrom 1993 a od zamestnávateľa, ktorý mal podľa osobitného predpisu postavenie

štátneho orgánu, nároky vzniknuté pred 1. aprílom 2002 vyplývajúce zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania.

Pokiaľ odporkyňa namieta, že v zmysle zákona č. 242/2001 Z. z., č. 275/1993 Z. z. a § 447 Občianskeho zákonníka zostáva v danom prípade subjektom povinným na vyplácanie úrazovej renty navrhovateľky A. - S. a. s., odvolací súd poukazuje na to, že toto tvrdenie odporkyne nemá oporu v zákone, lebo výkon poistenia zodpovednosti za škodu prešiel zo S., a.s., na Sociálnu poisťovňu od 1. januára 2002 podľa § 51e ods. 1 zákona č. 242/2001 Z. z.

Skutočnosť, že v danom prípade Sociálna poisťovňa neprevzala od 1. januára 2004 od zamestnávateľa navrhovateľky povinnosti ustanovené v § 272 ods. 7 a 8 zákona o sociálnom poistení, resp. od 1. januára 2002 od A. - S. a. s. povinnosti vyplývajúce z § 51e zákona č. 242/2001 Z. z., nemení nič na tom, že s účinnosťou od 1. januára 2004 o nárokoch patriacich za obdobie po 1. januári 2004 vyplývajúcich z pracovných úrazov a chorôb z povolania (s výnimkou vecnej škody), rozhoduje Sociálna poisťovňa a pri akýchkoľvek zmenách v súvislosti s výškou tejto dávky musí postupovať v súlade s § 112 zákona o sociálnom poistení.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu odporkyne nevyhovел a rozsudok Krajského súdu v Trenčíne ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 OSP a úspešnej navrhovateľke priznal náhradu trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej pomoci a jeden režijný paušál v celkovej výške 60,44 €.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok .

V Bratislave 25. marca 2010

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová